

Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά: 1269/92**Πηγή: Ε.Ν.Δ 21/93 σελ. 396**

Θάνατος από εργατ. Ατύχημα. Δικαιούχοι. Εφ' άπαξ αποζημίωση. Χρηματική ικανοποίηση. Σύμβαση ναυτολογήσεως υποπλοιάρχου σε υπό σημαία Μπαχάμας Φ/Γ πλοίο. Ναυτεργατικό ατύχημα, συνεπεία του οποίου επήλθε ο θάνατος αυτού, κατά την εκέλευση ανατεθείσης εις αυτόν εργασίας αντικαταστάσεως των ελαστικών στεγανοποιήσεων των μεταλλικών πλακών καλύμματος του κύτους, εκ των οποίων δύο τυλίχθηκαν αιφνιδίως και τον παγίδευσαν ανάμεσά τους, ώστε να επέλθει ακαριαία ο θάνατός του. Το ατύχημα οφείλεται στη παράβαση των όρων ασφαλείας που καθορίζει το β.δ. 8061/1970 και ειδικότερα στην αμελή συμπεριφορά του Α' μηχανικού, ο οποίος αν και υπεύθυνος για την συντήρηση και καλή λειτουργία κάθε μηχανικής και ηλεκτρικής εγκαταστάσεως του πλοίου και υποχρεωμένος να έχει όλα αυτά σε κατάσταση άμεσης και ασφαλούς λειτουργίας, δεν μερίμνησε για την αποκατάσταση της βλάβης στο μηχανισμό κινήσεως του καλύμματος του κύτους Νο 2 του πλοίου και δεν είχε αυτό εις κατάσταση ασφαλούς λειτουργίας, που προϋπήρχε και ήταν γνωστή εις αυτόν και τον πλοίαρχο, οι οποίοι δεν μερίμνησαν για την αποκατάστασή της. Δικαιούχοι αποζημιώσεως σύζυγος και ανήλικη θυγατέρα. Υπολογισμός εφ' άπαξ αποζημιώσεως. Χρηματική ικανοποίηση.

Μαρτυρία δοθείσα με έγγραφη δήλωση ή βεβαίωση ν. δ/τος 105/1969 ως τροποπ. Με ν. 1599/86, που γίνεται για να χρησιμοποιηθεί ειδικώς ως αποδεικτικόν μέσον στη προκειμένη δίκη, δεν λαμβάνονται υπ' όψη ούτε προς συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων.

Πρωτοδικής: ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**Δικηγόροι: Χρ. Μόσχος, Αν. Αναστασιάδης, Ιωαν. Καρκούλιας.**

Σύμφωνα με το άρθρο 1 ν.551/1915 που κωδικοποιήθηκε με το β.δ. τις 24 Ιουλ. 25 Αυγ. 1920 "περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη υπηρεσία παθόντων εργατών η υπαλλήλων", που εξακολουθεί να ισχύει και μετά την εισαγωγή του ΑΚ κατά το άρθρο 38 Εισ. Ν.ΑΚ εφαρμόζεται δε κατά το άρθρο 66 ΚΙΝΔ και σε ατυχήματος που συμβαίνουν κατά την εκτέλεση ναυτικής εργασίας (βλ. την Εφ. Αθ. 2558/81 Αρμ. 1981-488), ατύχημα από βίαιο συμβάν, κατά την εκτέλεση της εργασίας που έχει ανατεθεί σε εργάτη η υπάλληλο η εξαιτίας της εργασίας αυτής, παρέχει στα δικαιούμενα κατά τις διατάξεις του ν.551 πρόσωπα - κυρίως και προεχόντως στον παθόντα δικαίωμα αποζημιώσεως, εφόσον η εξαιτίας του ατυχήματος διακοπή της εργασίας διήρκεσε περισσότερο από τέσσερις ημέρες. Το άρθρο 16 ν.551 ορίζει ότι οι παθόντες από ατύχημα που μπορεί να αποδοθεί σε δόλο του εργοδότη η προσώπων που αυτός έχει προστήσει στην υπηρεσία του, έχουν εκλεκτικό δικαίωμα να ασκήσουν τις προς αποζημίωση αξιώσεις τους, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.551, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου (914, 922, 926). Το ίδιο δικαίωμα επιλογής μεταξύ ν.551 και κοινού αστικού δικαίου (ΑΚ), έχουν οι παθόντες και στην περίπτωση που το ατύχημα επήλθε σε εργασία η επιχείρηση όπου δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων η κανονισμών οι οποίοι έχουν εκδοθεί από την αρμόδια αρχή η από τον κύριο της επιχείρησης και έχουν επικυρωθεί από την αρμόδια αρχή σχετικά με τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων και εξαιτίας ακριβώς της μη τηρήσεως των όρων αυτών (άρθρο 16 Ν.551, ΑΠ 879/76 ΕΝΔ 16-60, ΑΠ 1297/76, ΝοΒ 25-914, Εφ. Αθ. 8324/87 αδημ., Εφ. Αθ. 1748/88 ΕΝΔ 18-305). Έτσι ο παθών από εργατικό ατύχημα η σε περίπτωση θανάτου οι κατά το άρθρο 6 ν.551 δικαιούμενοι συγγενείς του, ασκώντας τις απορρέουσες από το ν. 551 αξιώσεις τους, δικαιούνται μόνο την καθοριζόμενη στο άρθρο 3 ν.551 κατ' αποκοπή αποζημίωση (όπως το άρθρο αυτό με αλλεπάλληλες τροποποιήσεις ισχύει ήδη) και επί πλέον ότι δαπάνησαν για ιατροφαρμακευτικά έξοδα με τους περιορισμούς όμως του άρθρου 7 ν.551, όπως αυτό τροπ. με το ν.4705/30. Όταν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη η των προσώπων που ο εργοδότης έχει προστήσει στην υπηρεσία του η σε αμέλεια του εργοδότη η των προσώπων αυτών, συνισταμένης στη μη τήρηση των κειμένων διατάξεων (νόμων, διαταγμάτων η κανονισμών), σχετικά με τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων, οπότε οι δικαιούμενοι να λάβουν αποζημίωση μπορούν να επιλέξουν την προσφυγή στις διατάξεις του κοινού αστικού

δικαίου, η αποζημίωση μπορεί να είναι πλήρης (ΑΚ 297-298). Πάντως για την επιλογή της προσφυγής στις διατάξεις του άρθρου 662 ΑΚ που ορίζει ότι ο εργοδότης οφείλει να διαρρυθμίζει τα σχετικά με την εργασία και με το χώρο της, καθώς και τα σχετικά με τη διαμονή, τις εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα ή εργαλεία, έτσι ώστε να προστατεύεται η ζωή και η υγεία του εργαζομένου (ΑΠ 1297/76 ΟΠ). Ακόμη και αν υπάρχει βαρεία αμέλεια του εργοδότη ή των προσώπων που αυτός έχει προστήσει, όταν η αμέλεια αυτή δεν συνίσταται στην παράβαση των κειμένων διατάξεων περί κανονισμών ασφαλείας των εργαζομένων, δεν παρέχεται το δικαίωμα να ασκηθεί αγωγή αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου (ΑΠ 461/79 ΔΕΝ 36-166). Οποσδήποτε σε κάθε περίπτωση ο παθών από εργατικό ατύχημα, που οφείλεται σε πταίσμα, δηλ. δόλο ή αμέλεια οποιαδήποτε μορφής του εργοδότη ή των προσώπων που αυτός έχει προστήσει στην υπηρεσία του, έχει το δικαίωμα να απαιτήσει, κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 299, 914, 922, 926 και 932 ΑΚ να του καταβάλλει ο εργοδότης, χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που του προκάλεσε το ατύχημα (Ολομ. ΑΠ 1117/86 Ελλ. Δ 28-113 όπου και η αγόρευση του Εισαγγελέα Κ. Σταμάτη).

Οι συνθήκες της εργασίας και οι σχετικοί όροι, ασφαλείας των ναυτικών, που εργάζονται σε Ελληνικά φορτηγά πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 800 κόρων, ρυθμίζονται λεπτομερώς από τις διατάξεις του βδ 806/70 "περί εγκρίσεως και θέσεως εις εφαρμογήν κανονισμού περί εργασίας επί των Ελληνικών φορτηγών πλοίων ολικής χωρητικότητας 800 κόρων και άνω". Τέλος, κατά το άρθρο 1 ν.762/78 "περί αστικής ευθύνης του ως αντιπροσώπου του εργοδότη συνάπτοντος εν Ελλάδι σύμβαση εργασίας μετά ναυτικού", με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 53 ΚΙΝΔ, εάν ο εργοδότης ναυτικού, πλοιοκτήτης ή εφοπλιστής δεν έχει μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα ή είναι αλλοδαπή ναυτική εταιρεία, εκείνος που συνάπτει στην Ελλάδα με το ναυτικό σύμβαση παροχής εργασίας σε πλοίο του εργοδότη ως αντιπρόσωπός του, ευθύνεται εις ολόκληρον με αυτόν για όλες τις υποχρεώσεις του τελευταίου σε σχέση με το ναυτικό, εφόσον οι υποχρεώσεις αυτές απορρέουν από τη σχέση της ναυτικής εργασίας η δημιουργούνται με αφορμή της σχέσης αυτής, θεωρείται δε για την τελευταία αυτή περίπτωση και αντίκλητος του εργοδότη (παρ.1 εδ. α').

Κατά την παρ.2 του ίδιου άρθρου, αν την παραπάνω σύμβαση έχει συνάψει με το ναυτικό στην Ελλάδα νομικό πρόσωπο, ελληνικό ή αλλοδαπό, ενέχονται μαζί με τον εργοδότη, ατομικώς και εις ολόκληρον ο καθένας, ως προς τις προαναφερόμενες απαιτήσεις του ναυτικού, όλα τα φυσικά πρόσωπα τα οποία από τη σύναψη της σύμβασης μέχρι το χρόνο που ο ναυτικός ασκεί τις αξιώσεις του τις απορρέουσες από τη σύμβαση, εκπροσώπησε ή εκπροσωπούν το παραπάνω νομικό πρόσωπο (Εφ. Αθ 1748/88 ΕΝΔ 18-305).

Στη προκειμένη περίπτωση η ενάγουσα, με την ένδικη αγωγή της ισχυρίζεται ότι ο σύζυγος της ναυτολογήθηκε κατά την 28 Ιαν.1991, ως υποπλοίαρχος, στο υπό σημαία Μπαχάμας φορτηγό πλοίο "Α.", χωρητικότητας 16159 κόρων, της πλοιοκτησίας της πρώτης εναγομένης. Ότι την σύμβαση ναυτικής εργασίας ο σύζυγος της την είχε συνάψει στο Πειραιά με την δεύτερη εναγομένη, που ήταν αντιπρόσωπος της πρώτης εναγομένης στην Ελλάδα κι ότι οι 3ος, 4ος και 5ος των εναγομένων ήταν εκπρόσωποι της δεύτερης εναγομένης (αντιπροσώπου). Ότι την 8 Μαΐου 1991 κατόπιν εντολής του πλοίαρχου, ο σύζυγος της μετά του ανθυποπλοίαρχου Σ.Β., ανέλαβαν την αλλαγή των λαστίχων στεγανότητας των καλυμμάτων του κύτους υπ' αριθ.2 του εν λόγω πλοίου. Κατά την 12 μεσημβρινή της ίδιας ημέρας, κι ενώ ο σύζυγος της εκτελούσε μόνος του την ως άνω ανετεθείσα εργασία, υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες (άνεμοι εντάσεως 7 μποφόρ και κυματισμός), από βλάβη στο μηχανισμό του συστήματος ανοίγματος - κλεισίματος των καλυμμάτων του κύτους Νο2, οι δύο τελευταίες πλάκες των καλυμμάτων του εν λόγω κύτους τυλίχτηκαν στον άξονα, με αποτέλεσμα να παρασύρουν το σύζυγό της και να βρεθεί ανάμεσα τους σφηνωμένος και αιωρούμενος στον αέρα. Και να επέλθει ακαριαίως ο θάνατός του. Ότι ο θάνατος του συζύγου της οφείλεται στην βλάβη του μηχανισμού ανοίγματος του καλύμματος του κύτους, λόγω της φθοράς που είχε υποστεί, την οποία (βλάβη) γνώριζαν τόσο ο πλοίαρχος, όσον και ο Α' Μηχανικός του πλοίου και οι οποίοι παρέβησαν τους όρους ασφαλείας του πλοίου. Και ειδικότερα ο μεν πρώτος (Πλοίαρχος) αν και απαγορεύεται έδωσε εντολή στο σύζυγό της να εκτελέσει χειρωνακτική εργασία, ο δε δεύτερος (Α' Μηχανικός) αν και υπεύθυνος για την συντήρηση και καλή λειτουργία κάθε μηχανικής και ηλεκτρικής εγκαταστάσεως του πλοίου,

δεν μερίμνησε, αν και ε γνώριζε την παραπάνω βλάβη, για την αποκατάσταση της εν λόγω βλάβης, ούτως ώστε ο εν λόγω μηχανισμός ανοίγματος του καλύμματος του κύτους, να βρίσκεται σε κατάσταση άμεσης και ασφαλούς λειτουργίας. Με βάση το ιστορικό αυτό διώκει αποζημίωση, με την ιδιότητα που παρίσταται γι' αυτήν ατομικά και ως εκπρόσωπος την ανήλικης κόρης της, κατά τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.551/1915, άλλως κατά τις διατάξεις του Ν.551/1915 και χρηματική ικανοποίηση, λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από το θάνατο του συζύγου της. Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις ως άνω διατάξεις και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν κατά τη προκειμένη ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρα 663 επ. Κ.Πολ.Δικ. και 82 ΚΙΝΔ), μη απαιτούμενης της καταβολής τέλους δικαστικού ενσήμου (ΑΠ 666/71 ΕΕΝ 39-154, Εφ. Αθ.5860/1984 ΕΝΔ 13-131).

Κατά τη διάταξη του άρθρου 191 του Ν.Δ. 105/1969 (όπως τροπ. από το άρθρο 8 του Ν.1599/86) "γεγονότα έχοντα οιασδήποτε εννόμου συνεπείας δύναται να αποδεικνύονται ενώπιον πάσης αρχής η υπηρεσίας η νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου η οργανισμού η επιχειρήσεως δημοσίου χαρακτήρος δι' εγγράφου δηλώσεως η βεβαιώσεως επί ατομική ευθύνη του δηλούντος η βεβαιούντος, άνευ προσαγωγής ετέρων αποδεικτικών στοιχείων η πιστοποιητικών, εκτός αν δι' ειδικών διατάξεων καθορίζεται υποχρεωτική απόδειξις δι' ωρισμένου μέσου". Με τη διάταξη αυτή, κατά την ορθή εννοιά της, δεν θίγονται, οι δικονομικές διατάξεις που ρυθμίζουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων στις πολιτικές δίκες. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 339 Κ.Πολ.Δικ. "αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες ο όρκος του διαδίκου και τα δικαστικά τεκμήρια". Τέλος, το άρθρο 671 Κ.Πολ.Δικ. που περιλαμβάνεται στο Κεφ. Ζ' αυτού (εργατικές διαφορές) ορίζει στην παρ.1 (όπως αυτή συμπληρώθηκε με τα άρθρα 51 παρ.7 του νδ 958/71 και 4 του ν.733/77) ότι "το δικαστήριο λαμβάνει υπ' όψιν και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Οι μάρτυρες εξετάζονται κατά τη δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει κατά τη διάσκιμο, αν το κρίνει αναγκαίο, άλλη ημέρα και ώρα για την εξέταση των μαρτύρων ενώπιον του, με προφορική ανακοίνωση του που καταχωρίζεται στα πρακτικά, χωρίς να απαιτείται και κλήση των διαδίκων και των μαρτύρων να εμφανισθούν κατά την εξέταση. Ένορκες βεβαιώσεις, ενώπιον Ειρηνοδίκη η Συμβολαιογράφου, λαμβάνονται υπόψη, μόνον αν έγιναν ύστερα από προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου πριν από είκοσι τέσσερις τουλάχιστον ώρες". Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει, ότι, σε υποθέσεις που δικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών, οι μαρτυρίες των τρίτων δίδονται, είτε με εξέταση αυτών ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη δικάσιμο, είτε με ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον Ειρηνοδίκη η Συμβολαιογράφου και ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου πριν είκοσι τέσσερις τουλάχιστον ώρες. Μαρτυρία που δόθηκε με άλλο τρόπο δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, ήτοι ούτε για την συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων. Αυτό ισχύει και για τις δηλώσεις η βεβαιώσεις τρίτων, που αποτελούν μαρτυρίες αυτών, εφόσον έγιναν για να χρησιμοποιηθούν κατά τη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, ως αποδεικτικά μέσα στην ορισμένη μεταξύ άλλων πολιτική δίκη, χωρίς να τηρηθούν οι άνω δικονομικές διατάξεις, έστω και αν τηρήθηκε γι' αυτές ο τύπος του άνω ν.δ. 105/1969 (ΑΠ Ολομελείας 8/1987 Ελλ.Δνη 28-628).

Στη προκειμένη περίπτωση η ενάγουσα επικαλείται και προσκομίζει τις από 15.4.1992 υπεύθυνες, κατά τον τύπο του Ν.1599/1986, δηλώσεις των τρίτων Α.Κ. και Α.Μ., οι οποίες έγιναν για να χρησιμοποιηθούν ειδικά ως αποδεικτικά μέσα στην παρούσα δίκη. Οι υπεύθυνες αυτές δηλώσεις, λόγω μη τηρήσεως των άνω δικονομικών διατάξεων, είναι μη επιτρεπόμενα από το νόμο αποδεικτικά μέσα και γι' αυτό πρέπει και να μη ληφθούν καθόλου υπόψη κατά την εκτίμηση των αποδείξεων, ούτε και για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων (ΑΠ Ολομ.8/1987 όπου παραπάνω).

Από την κατάθεση του μάρτυρα της ενάγουσας (οι εναγόμενοι δεν εξέτασαν μάρτυρα), που εξετάστηκε ένορκα στο ακροατήριο και περιέχεται στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά, τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα έγγραφα (εκ των οποίων δεν λαμβάνονται υπόψη οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις του Ν.1599/86), μεταξύ των οποίων και οι υπ' αριθμ.5551/1992, 2383/92 και 25308 ενόρκες βεβαιώσεις ενώπιον της Ειρηνοδίκου Αθηνών

των μαρτύρων της ενάγουσας, Κ,Γ,Σ,Β, και Α.Μ., καθώς επίσης και οι υπ' αριθμ. 1892/92, 1599/92 και από 14.1.1992 ένορκες βεβαιώσεις του Ειρηνοδίκου Πειραιώς των μαρτύρων των εναγομένων, Δ.Ο., Κ.Κ. και Μ.Κ., που λήφθηκαν όλες νομότυπα σύμφωνα με το άρθρο 671 παρ.1 Κ.Πολ.Δικ., τις ομολογίες των διαδίκων που συνάγονται από τις έγγραφες προτάσεις τους και γενικά την όλη αποδεικτική διαδικασία, αποδείχθηκαν, κατά τη κρίση του Δικαστηρίου τα ακόλουθα : Με σύμβαση ναυτικής εργασίας, που καταρτίστηκε στο Πειραιά την 28.1.1991 μεταξύ του Ν.Μ., συζύγου της ενάγουσας και της πρώτης εναγομένης – αλλοδαπής ναυτιλιακής εταιρείας, πλοιοκτήτριας του υπό σημαία Μπαχάμας φορτηγού πλοίου "Α.", ΚΟΧ 16159, τόννων DW 23916, ο σύζυγος της ενάγουσας ναυτολογήθηκε την 2.2.1991 προαναφερόμενο πλοίο, ως υποπλοίαρχος. Τη σύμβαση συνήψε η δεύτερη εναγομένη, η οποία αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα την πρώτη (πλοιοκτήτρια). Εκπρόσωποι της δεύτερης εναγομένης κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα ήταν οι 3ος, 4ος και 5ος των εναγομένων (βλ. με αριθμ. πρωτ. 1241 1843/25/11.3.92 βεβαίωση του ΥΕΝ). Οι 2η, 3ος, 4^{ος} και 5ος των εναγομένων, με δήλωση τους, που καταχωρήθηκε στα πρακτικά ότι δεν νομιμοποιούνται παθητικά στην άσκηση της κρινόμενης αγωγής, για τον λόγο ότι η ένδικη σύμβαση καταρτίστηκε μεταξύ του Ν.Μ. και της πλοιοκτήτριας. Ο ισχυρισμός αυτός των εναγομένων πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος. Και τούτο γιατί ναι μεν από την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από 28.1.91 έγγραφη σύμβαση ναυτικής εργασίας προκύπτει ότι η σύμβαση υπογράφηκε μεταξύ του Ν.Μ. και της πλοιοκτήτριας εταιρείας, πλην όμως από τα κάτωθι στοιχεία και δη ότι:

1) η πλοιοκτήτρια αλλοδαπή εταιρεία δεν έχει γραφεία στην Ελλάδα και αντιπροσωπεύεται εδώ (Ελλάδα) από την δεύτερη εναγομένη (βλ. επικαλούμενο και προσκομιζόμενο από την ενάγουσα Ελληνικό Ναυτικό Οδηγό). 2) Η ένδικη σύμβαση καταρτίστηκε στο Πειραιά, 3) Χρησιμοποιήθηκε το ίδιο έντυπο έγγραφης σύμβασης, που χρησιμοποιούσε η β' εναγομένη, ως αντιπρόσωπος της πρώτης, σε προηγούμενες ναυτολογήσεις του Ν.Μ., στο προαναφερόμενο πλοίο (βλ. επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από την ενάγουσα από 10.1.1988 σύμβαση ναυτικής εργασίας). 4) Στον όρο "4" της ένδικης σύμβασης αναφέρεται επί λέξει "πληρωμής έξτρα αμοιβών σύμφωνα με εγκύκλιο ΠΛΕΙΑΔΩΝ". 5) Στην από 18.9.91 βεβαίωση της δεύτερης εναγομένης, η τελευταία βεβαιώνει ότι ο Ν.Μ. υπηρέτησε στο πλοίο "Α.", το οποίο πρακτορεύει, από 2.2.91 μέχρι την 8.5.91 και 6) Στην από 29.5.91 κατάσταση αναδρομικών διαφορών του Ν.Μ. από 2.2.91 έως 8.3.91 εκ δραχμών 250.168 χρησιμοποιείται έντυπο της β' εναγομένης με την επικεφαλίδα "PLEIDES S." προκύπτει αναμφίβολα ότι η ένδικη σύμβαση καταρτίστηκε στην Ελλάδα μεταξύ του Ν.Μ., και της β' εναγομένης, αντιπροσώπου της πρώτης.

Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι την 8 Μαΐου 1991 και ενώ το πλοίο έπλεε από Hong - Kong προς ΤΑΚΟΜΑ ΗΠΑ, ο Πλοίαρχος Δ.Ο. έδωσε εντολή να αντικατασταθούν τα λάστιχα στεγανοποίηση των καλυμμάτων στα κύτη Νο2 και Νο4. Την κατανομή, επιμέλεια και επίβλεψη της εργασίας αυτής ανέθεσε τον υποπλοίαρχο Ν.Μ. (σύζυγο της ενάγουσας). Ο τελευταίος ανέθεσε την εκτέλεση της παραπάνω εργασίας στο κύτος Νο4 στον ναύκληρο και τους ναύτες, ενώ στο κύτος Νο2 ανέλαβε ο ίδιος με τον Ανθυποπλοίαρχο Σ.Β. Μέχρι την 11.30 περίπου της ίδιας ημέρας η εργασία στο κύτος Νο2 εκτελείτο κανονικά χωρίς κανένα πρόβλημα, οπότε ο ανθυποπλοίαρχος Σ.Β. αποχώρησε της εργασίας, λόγω του ότι στις 12μ. έως 4 μ.μ. θα εκτελούσε φυλακή (βάρδεια) στη γέφυρα. Έτσι ο Ν.Μ. συνέχισε μόνος του την εκτέλεση της παραπάνω εργασίας. Κατά την 12 μεσημεβρινή περίπου, κι ενώ ο υποπλοίαρχος Ν.Μ. προέβαινε στην αντικατάσταση των λαστίχων στεγανοποίηση ανάμεσα στις δύο τελευταίες μεταλλικές πλάκες του καλύμματος του κύτους Νο2, οι τελευταίες αυτές πλάκες τυλίχτηκαν ξαφνικά στον περιστρεφόμενο άξονα, με αποτέλεσμα ο υποπλοίαρχος να παγιδευθεί (σφηνωθεί) ανάμεσα τους και να βρεθεί από τον ναύκληρο παγιδευμένος ανάμεσα τους κι αιωρούμενος πάνω από το επίπεδο του καταστρώματος σε ύψος 80 περίπου εκατοστών. Ο τελευταίος (ναύκληρος) ειδοποίησε αμέσως τον Πλοίαρχο του πλοίου, ο οποίος στη συνέχεια με τη βοήθεια του ηλεκτρολόγου απελευθέρωσε το σώμα του υποπλοίαρχου ο οποίος ήταν ήδη νεκρός. Όπως διαπιστώθηκε από την αυτοψία του σώματος του υποπλοίαρχου Ν.Μ., που διενέργησε την 15.5.1991 ο Ιατρός πραγματογνώμονας της Κομητείας του Ρίερς στη Τακόμα, ο θάνατος του προήλθε από πολλαπλές σπλαχνικές ρήξεις εξαιτίας συνθλιπτικού τραυματισμού του σώματος (βλ. σχετική έκθεση αυτοψίας). Από την

έρευνα που διενήργησαν οι Αρχές στη Τακόμα, στις 13.5.1991 στο πλοίο, αλλά και από τις καταθέσεις των μαρτύρων και ειδικότερα των Α.Μ. και Σ.Β., Ανθυποπλοίαρχων, που υπηρετούσαν κατά το χρόνο του ατυχήματος στο πλοίο, η μετακίνηση των δύο τελευταίων μεταλλικών πλακών του καλύμματος του κύτους Νο2 του πλοίου, όπου εργαζόταν μόνος του ο Ν.Μ., οφείλεται στη βλάβη (φθορά) του μηχανισμού κίνησης των καλυμμάτων του εν λόγω κύτους. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και ο ενεργήσας την ένορκη προανάκριση υποπλοίαρχος ΛΣ Γ.Π. στην από 27.3.1992 πορισματική έκθεση του (βλ. επικαλούμενα και προσκομιζόμενα: 1) σε μετάφραση στην Ελληνική από την Αγγλική του πορίσματος έρευνας Ν.Μ. 91.0331,2) ένορκες βεβαιώσεις των παραπάνω μαρτύρων και 3) από 27.3.1991 πορισματική έκθεση ένορκης προανάκρισης), πως περαιτέρω αποδείχθηκε, από τις καταθέσεις των ίδιων ως άνω μαρτύρων, η βλάβη αυτή στο μηχανισμό κίνησης των καλυμμάτων του κύτους Νο2 του πλοίου προϋπήρχε και ήταν γνωστή τόσο στο πλοίαρχο, όσον και στον Α' Μηχανικό, οι οποίοι δεν μερίμνησαν για την αποκατάσταση της. Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τον Απρίλιο 1991, όταν το πλοίο βρισκόταν ελλιμενισμένο στο λιμάνι του Hong - Kong, για επισκευή, ο πλοίαρχος ενημέρωσε τον Αρχιμηχανικό Δ.Π. για την εν λόγω βλάβη, πλην όμως αυτή μέχρι και το χρόνο του ατυχήματος δεν επισκευάστηκε, με αποτέλεσμα εξαιτίας της βλάβης αυτής, σε συνδυασμό και με τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημέρα του ατυχήματος άνεμοι εντάσεως 7 μποφόρ, κυματισμός) να τυλιχτούν ξαφνικά οι δύο τελευταίες μεταλλικές πλάκες του καλύμματος του Νο2 κύτους και να παγιδεύσουν αναμασά τους τον υποπλοίαρχο και να επέλθει ακαριαία ο θάνατός του. Από τα παραπάνω πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι το ατύχημα οφείλεται στην παράβαση των όρων ασφαλείας του ΒΔ 806/70 και ειδικότερα στην αμελή συμπεριφορά του Α' Μηχανικού ο οποίος αν και υπεύθυνος για την συντήρηση και καλή λειτουργία κάθε γενικά μηχανικής και ηλεκτρικής εγκαταστάσεως που βρίσκεται οπουδήποτε στο πλοίο και όντας υποχρεωμένος να έχει όλα αυτά σε κατάσταση άμεσης και ασφαλούς λειτουργίας (άρθρο 66 παρ.1 ΒΔ 806/70), δεν μερίμνησε για την αποκατάσταση της βλάβης στο μηχανισμό κίνησης του καλύμματος στο Νο2 κύτος και δεν είχε αυτό σε κατάσταση ασφαλούς λειτουργίας.

Από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά στοιχεία αποδείχθηκαν περαιτέρω, τα ακόλουθα: Ο θανών εκτός από τη σύζυγο του (ενάγουσα) κατέλειπε στη ζωή και την ανήλικη θυγατέρα του Α.(έτος γέννησης 1982), η οποία πάσχει από βαρηκοΐα μικτού με ποσοστό απώλειας της ακοής 60-70%. Επίσης παρουσιάζει στο δεξιό της οφθαλμό συγγενή υψηλή μυωπία (-10.0Δ) και στον αριστερό οφθαλμό μικτό αστιγματισμό και οπτική οξύτητα 7.8/10 με διόρθωση. (βλ. επικαλούμενες και προσκομιζόμενες από 6.11.1991 ιατρική βεβαίωση του Ιατρού Σ.Μ. και από 24.1.1992 ιατρική γνωμάτευση του Οφθαλμολογικού Κέντρου Αθηνών). Ο θανών κατά το χρόνο του θανάτου του διήγε το 39ο έτος της ηλικίας του. Ενόψει δε της ηλικίας του αυτής, της καλής καταστάσεως της υγείας του και των εν γένει ομαλών συνθηκών διαβιώσεως του, θα ζούσε και θα ασκούσε, κατά τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων, το επάγγελμα του ναυτικού (Υποπλοίαρχου) και επί εννέα (9) μήνες το χρόνο, ως ναυτικού εργαζομένου σε φορτηγά πλοία, μέχρι το έτος 2007. Από την εργασία του αυτή θα κέρδιζε με την πιθανή και συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων 580.000 δραχ. το μήνα κατά μέσο όρο (δηλαδή ΒΜ 140245 δρχ. + Επ.Κυρ.30.853 δρχ. + Επ.Συλ. Συμ. 1.335 + τροφοδοσία 31.200 + Αναλογία Άδειας με αντ. τροφής 73.562 + ΝΑΤ 70.548 + Μέσο όρο 100 ώρες Μονές υπερωρίες Χ 1013 δρχ. = 101.300 δρχ. + Μέσο όρο 60 υπερωρίες Σαββ. + Αργ. Χ1094 δρχ. = 65.640 δρχ. + Μ. όρος 40 υπερ. διπλών Χ 1621 δρχ. = 64.840 ίσον 579.523 δραχμές και κατά στρογγυλοποίηση του ποσού 580.000 δρχ.) και 5.220.000 δραχμές το χρόνο (580.000 δρχ Χ 9 μήνες). Η ενάγουσα, σύζυγος του θανόντος, πρόσφερε τις υπηρεσίες της στις οικιακές εργασίες και στην ανατροφή και περιποίηση της ανήλικης κόρης της Ν., η οποία λόγω της κατάστασης της υγείας της χρειάζεται ειδική φροντίδα, περιποίηση και ιατρική παρακολούθηση.

Από τα εισοδήματα αυτά ο θανών θα προσέφερε μηνιαίως για διατροφή της μεν συζύγου του το ποσόν των 150.000 δραχμών, της δε ανήλικης κόρης του, ενόψη της ειδικής μεταχειρίσεως που χρειάζεται λόγω της υγείας της, το ποσό των 100.000 δραχμών και συνολικά το ποσόν των 250.000 δραχμών το μήνα και 3.000.000 (12 μήνες Χ 250.000 δρχ.) δραχμών το χρόνο. Το ποσό αυτό θα διέθετε για διατροφή της συζύγου του μέχρι το έτος 2007, που κατά τη

συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων θα ασκούσε το επάγγελμα του ναυτικού και για διατροφή της κόρης του μέχρι το έτος 2000, που θα ενηλικιωθεί. Συνολικά επομένως ο θανών θα προσέφερε για διατροφή της συζύγου του και ανήλικου κόρης του κατά το επίδικο διάστημα, με τις παραπάνω διακρίσεις το ποσό των 39.600.000 δρχ. (150.000 δρχ. X 12 μήνες = 1.800.000 δρχ. X 16 χρόνια = 28.800.000 δρχ. - συν 100.000 δρχ X 12 μήνες = 1.200.000 δρχ X 9 χρόνια = 10.800.000 δρχ. ίσον 39.600.000 δραχμές). Το ποσό αυτό πρέπει να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι σε ολόκληρο καθέναν να καταβάλουν στην ενάγουσα σε κεφάλαιο εφάπαξ και όχι σε χρηματικές δόσεις κατά μήνα μέχρι το έτος 2007.

Αποδεικνύεται τέλος ότι η ενάγουσα και η ανήλικη κόρη της υπέστησαν ψυχική οδύνη από την απώλεια του συζύγου και πατρός τους αντίστοιχα, μετά του οποίου αποτελούσαν αγαπημένη οικογένεια. Ενόψει των συνθηκών του ατυχήματος και του εντεύθεν θανάτου του, της ηλικίας του, του βαθμού συγγενείας, της ειδικής θέσεώς τους, της ηλικίας της θυγατέρας του και των οικονομικών συνθηκών των διαδίκων καθώς επίσης και της έλλειψης συνυπαιτιότητας του θανόντος ανάλογο ποσό χρηματικής ικανοποίησης το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι το ποσό των 2.000.000 δρχ για τη σύζυγο και 1.000.000 για τη θυγατέρα του.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη η αγωγή και υποχρεωθούν οι εναγόμενοι εις ολόκληρο καθέναν να καταβάλουν στην ενάγουσα, ως αποζημίωση, γι' αυτήν ατομικά και της ανήλικης κόρης της το ποσό των 39.600.000 δραχμών και ως χρηματική ικανοποίηση τους, λόγω ψυχικής οδύνης δραχμές 2.000.000 και 1.000.000 αντίστοιχα και συνολικά το ποσό των 42.600.000 (39.600.000 + 2.000.000 + 1.000.000) δρχ, με νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρι εξοφλήσεως του ποσού. Επίσης πρέπει να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή η παρούσα για το ποσό των 4.000.000 δρχ, ως προς το οποίο και μόνο η επιβράδυνση στην εκτέλεση της παρούσας θα επιφέρει κατά τη κρίση του Δικαστηρίου σημαντική ζημιά στην ενάγουσα (908 παρ.1 Κ.Πολ.Δ.). Τέλος, οι εναγόμενοι πρέπει να καταδικασθούν σε μέρος της δικαστικής δαπάνης της ενάγουσας, αναλόγως της εν μέρει νίκης και ήττας αυτών (178 παρ.1 Κ.Πολ.Δικ.).